

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. september 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 205 (Alm. del) af 25. marts 2022 stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse virkningen på de offentlige finanser ved, at nye folkepensionister fra 2023 og frem tildeles boligstøtte efter reglerne for ”nye” førtidspensionister, samtidig med at alle satser og beløbsgrænser for boligsikring ikke længere prisreguleres, men i stedet fastholdes nominelt? Virkningen bedes oplyst for årene 2023-2030 og for 2035.

Svar

Boligstøtte omfatter boligydelse til folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning (tildelt før 2003) og boligsikring til øvrige personer i lejebolig.

Førtidspensionister på den nye ordning (tilkendt i 2003 eller senere) kan således søge om boligstøtte efter reglerne for boligsikring. Boligsikringsreglerne for førtidspensionister følger samme regler som for sikringsmodtagere generelt, men med den forskel, at reglen om, at boligsikringen ikke overstige 15 pct. af boligudgiften for husstande uden børn, ikke gælder for bl.a. førtidspensionister på den nye ordning.

Det overordnede princip for såvel boligydelse som boligsikring er, at der kan opnås et tilskud til huslejebetalingen svarende til en andel af huslejen minus en andel af indkomsten over et vist niveau. For boligydelse er det 75 pct. af huslejen inkl. et tillæg på 7.300 kr. minus 22½ pct. af indkomsten over 173.500 kr., mens det for boligsikring er 60 pct. af huslejen minus 18 pct. af indkomsten over 148.100 kr.

Den husleje, der indgår i opgørelsen af boligydelse, kan maksimalt udgøre 97.300 kr., mens den for boligsikring maksimalt kan udgøre 83.100 kr. Derudover er boligstøtten evt. begrænset af, at modtagerens egenbetaling altid skal udgøre mindst 25.000 kr. når det gælder boligsikring og mindst 11 pct. af indkomsten dog mindst 18.300 kr. for så vidt angår boligydelse¹.

¹ De angivne grænser for maksimal husleje og mindste egenbetaling øges med et tillæg pr. barn i husstanden.

Boligstøtten er endvidere begrænset af, at boligydelse maksimalt kan udgøre 51.360 kr. og at boligsikring maksimalt kan udgøre 43.848 kr. (og som nævnt maksimalt 15 pct. af boligudgiften, hvis der ikke er børn i husstanden).

En overgang fra boligydelsesregler til boligsikringsregler indebærer således bl.a., at huslejetillægget på 7.300 kr. forsvinder, støtteprocenten falder fra 75 til 60 pct., huslejeloftet reduceres, den mindste egenbetaling øges og den maksimalt mulige støtte reduceres.

Hertil kommer en række øvrige forskelle i reglerne for opgørelse af hhv. boligsikring og boligydelse, herunder fx højere grænser for formuetillæg til indkomsten for boligydelse end for boligsikring og forskelle i satser for tillæg for vedligeholdelse mv.

Når de nævnte beløbsgrænser har forskelligt niveau for hhv. boligsikring og boligydelse skyldes det, at beløbsgrænserne for boligydelse siden 2004 har været reguleret svarende til lønudviklingen, mens de for boligsikring har været reguleret svarende til udviklingen i forbrugerpriserne.

Hvis nye folkepensionister fra 2023 og frem i stedet for at kunne opnå boligstøtte efter boligydelsesreglerne, får boligstøtte efter reglerne for boligsikring til førtidspensionister på den nye ordning, vurderes det at bidrage til en reduktion i de offentlige udgifter til boligstøtte på ca. 75 mio. kr. i det første år stigende til godt 2,2 mia. kr. i 2035, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser af at nye folkepensionister fra 2023 kan søge boligstøtte efter sikringsreglerne samt af at beløbsgrænser i reglerne for boligsikring fastholdes nominelt fra 2023

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035
Umiddelbar mindreudgift									
	<i>Mio. kr., 2022-niveau</i>								
1. Boligsikring til nye folkepensionister	75	180	305	435	590	765	960	1.155	2.225
2. Fastholdelse af beløbsgrænser	135	520	685	865	1.060	1.260	1.460	1.685	2.835
Samlet	210	695	985	1.300	1.650	2.025	2.415	2.840	5.065
- Tilbageløb	-50	-160	-225	-300	-380	-465	-555	-655	-1.165
Efter tilbageløb	160	535	760	1.000	1.270	1.560	1.860	2.190	3.900
+ Adfærd	-5	-10	5	0	25	55	85	115	270
Efter tilbageløb og adfærd	160	525	765	1.000	1.295	1.610	1.945	2.300	4.170

Anm.: De offentlige udgifter til boligsikring i årene 2023-35 er beregningsteknisk baseret på en opgørelse i 2022-niveau, hvor beløbsgrænserne er nedsat svarende til mindrereguleringen af disse opgjort i forhold til en regulering, hvor realværdien af grænserne var fastholdt. Opgørelsen er baseret på boligstøttemodtagere i 2018 fremskrevet til 2022-niveau og der er således set bort fra eventuelle forskydninger i antallet og sammensætningen af boligstøttemodtagere og i befolkningssammensætningen. Nye folkepensionister i 2023 er i opgørelsen repræsenteret ved personer, der nåede folkepensionsalderen i 2018, mens nye folkepensionister i 2024 antages at være repræsenteret ved personer, der nåede folkepensionsalderen i 2017, osv. Der er set bort fra virkninger af forhøjelsen af folkepensionsalderen i 2030 og 2035. De opgjorte virkninger er afrundet til nærmeste 5 mio. kr. Afrunding i tabellen kan betyde at summen af elementerne ikke nødvendigvis summer til de angivne totaler.

Kilde: Beregninger på basis af en stikprøve på 33,3 pct. hhv. 3,3 pct. befolkningen.

Den stigende besparelse afspejler såvel, at de nye regler gradvist omfatter en større andel af folkepensionisterne som at disse folkepensionister overgår til et regelsæt, hvor beløbsgrænserne reguleres svarende til forbrugerpriserne.

Hvis der ud over de ændrede regler for boligstøtte til nye folkepensionister gennemføres en generel ændring i reglerne for boligsikring som indebærer, at beløbsgrænserne fra 2023 og frem ikke reguleres svarende til forbrugerpriserne, men fastholdes nominelt, vurderes det at bidrage til en reduktion i de offentlige udgifter til boligstøtte på ca. 135 mio. kr. i 2023 stigende til godt 2,8 mia. kr. i 2035. Besparelsen skal ses i sammenhæng med, at ændringen omfatter hele gruppen af boligsikringsmodtagere og ikke blot de nye folkepensionister.

Det indebærer en samlet besparelse på udgifterne til boligstøtte på 210 mio. kr. i 2023 stigende til knap 5,1 mia. kr. i 2035. Opgjort efter tilbageløb udgør besparelsen 160 mio. kr. i 2023 stigende til 3,9 mia. kr. i 2035.

Boligstøtten afhænger som nævnt ovenfor af husstandsindkomsten og en indkomststigning vil for nogle boligstøttemodtagere indebære lavere boligstøtte. Boligstøtte bidrager således til den sammensatte marginalprocent på arbejdsindkomst. Ændringer i reglerne for boligstøtte kan dermed have betydning for arbejdsudbuddet for personer i husstande, der modtager boligstøtte. Ændringerne i boligstøttereglerne vurderes samlet set at bidrage til en reduktion i arbejdsudbuddet i årene frem til 2027 og en stigning i arbejdsudbuddet i årene efter 2027. Reduktionen i årene frem mod 2027 udgør mellem 60 og 200 fuldtidspersoner, mens der i 2035 vurderes at være en positiv arbejdsudbudsvirkning svarende til knap 1.100 fuldtidspersoner.

Arbejdsudbudsvirkningen afspejler en positiv deltagelseeffekt, en positiv timeeffekt af forslaget om, at nye folkepensionister tildeles boligstøtte efter reglerne for boligsikring til førtidspensionister, samt en timeeffekt af forslaget om nominelt fastholdte beløbsgrænser for boligsikring, der er negativ frem til 2029 og herefter er positiv. Den negative timeeffekt af fastholdte beløbsgrænser skal ses i sammenhæng med, at flere gradvist bliver omfattet af indkomstafttrapningen, når indkomstgrænser for aftrapning falder i realværdi. Den realt set faldende grænse for indkomstafttrapning betyder også, at nogle boligstøttemodtagere kommer i en situation, hvor boligstøtten er fuldt aftrappet. I de første år er der flere, der rykker ind i aftrapning af boligstøtte end personer, der får boligstøtten fuldt aftrappet. Men på længere sigt vil andelen, der mister boligstøtten pga. af aftrapning, dominere.

Indregnes de afledte arbejdsudbudsvirkninger skønnes saldoeffekten af forslagene at udgøre 160 mio. kr. i 2023 stigende til knap 4,2 mia. kr. i 2035 opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister